

Begge de ansøgte Honorarer blev bevilgede paa Finansloven for 1908—09, jfr. om Docenten i Histologi og Embryologi Rigsdagstid. 1907—08, Tillæg B. Sp. 713—14 og 881—82 og om Docenten i Dyrefysiologi Rigsdagstid. for s. A., Tillæg A. Sp. 1183—84 og 1185—88. Ved kgl. Resol. af 3. April 1908 blev det derefter bifaldet, at der af det paa Universitetets Udgiftspost 7. a. 2. til videnskabelige Formaals Fremme disponible Beløb tilstodes Dr. phil. A. Krogh 2,500 Kr. som midlertidig Docent i Dyrefysiologi og Mag. sc. R. H. Stamm 2,500 Kr. for som midlertidig Docent under det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet at holde Forelæsninger over Histologi og Embryologi og samtidig lede Universitetets Laboratorium for disse Fag.

III. Forelæsninger, Øvelser og Eksaminer.

1. Immatrifikation.

I Anledning af et fra Ministeriet til Konsistoriums Erklæring sendt Andragende om Tilladelse for en i Berlin født Søn af en Dansk til at absolvere den formentlig til vor Studentereksamen svarende Eksamen ved Skolen St. Louis i Bryssel med Adgang til derefter at underkaste sig saavel den filosofiske Prøve som Embedseksamen ved Universitetet i København, udtalte Konsistorium den 1. Oktober 1907, at det vilde være nødvendigt, at Vedkommende, naar han havde bestaaet den afsluttende Eksamen ved Skolen St. Louis i Bryssel, lod sig immatrikulere ved det belgiske Universitet, forinden han blev immatrikuleret ved Københavns Universitet, hvor han da vilde kunne underkaste sig den filosofiske Prøve og en Embedseksamen.

2. Kgl. Anordn. af 28. Febr. 1908 angaaende Tillægsprøver til Studentereksamen.

Under 4. December 1906 anmodede Ministeriet under Henvisning til Bestemmelsen i Lov af 24. April 1903 om højere Almenskoler m. m. § 27, 5, kgl. Anordn. af 1. December 1906 angaaende Undervisningen i Gymnasiet, Bekendtgt. af 4. s. M. angaaende samme og Cirkulære af s. D. indeholdende bl. a. Udkast til kgl. Anordn. af 10. Juli 1909 angaaende Fordringerne ved og Eksamensopgivelserne til Studentereksamen m. m. Konsistorium om at ville indhente de forskellige Fakulteters Ytringer om, hvilke Tillægsprøver der maatte være fornødne for dem, der efter bestaaet Studentereksamen vil indstille sig til de forskellige Universitetseksaminer.

Af det *theologiske Fakultet* udtaltes det derefter under 2. Marts 1907, at der som Betingelse for at kunne indstille sig til den theologiske Embedseksamen burde for Studerende af den nysproglige Retning foreskrives en Tillægsprøve i Græsk, samt for Studerende af den matematiske Retning en Tillægsprøve i Latin og Græsk, samt at begge Prøver maatte være bestaaede mindst 2 Aar inden paagældende Studerende indstiller sig til Embedseksamen; Fakultetet maatte finde det ønskeligt, om Studerende, der indstiller sig til en af de nævnte Tillægsprøver uden at bestaa den, maa have Ret til paa ny at indstille sig efter et halvt Aars Forløb.

Det *rets- og statsvidenskabelige Fakultet* udtalte, at man vel var utilbøjelig til at foreslaa nogen Tillægsprøve for dem, der efter bestaaet

Studentereksamen vil indstille sig til de under Fakultetet hørende Eksaminer, men at man dog fandt det i allerhøjeste Grad ønskeligt, at der aabnes Studenterne af den matematisk-naturvidenskabelige Retning, der forbereder sig til den fuldstændige juridiske Embedseksamen, Adgang til gratis Vejledning i Latin i det Omfang, som er nødvendigt for Tydningen af de romerretlige Kilder. Da Fakultetet imidlertid ikke raadede over de hertil fornødne Lærerkrafter, anmodede det Konsistorium om at foranledige en Udtalelse fra det filosofiske Fakultet om, hvor vidt dette maatte være villigt til og se sig i Stand til at paatage sig Meddelelsen af den til det nævnte Formaals Opnaaelse fornødne Undervisning.

Det *lægevidenskabelige Fakultet* ansaa det for nødvendigt, at saadanne lægevidenskabelige Studerende af den matematisk-naturvidenskabelige Retning, der efter Undervisningsplanen for Gymnasiet ganske vil savne Kundskaber i Latin, skal gennemgaa et ved Universitetet under det filosofiske Fakultet afholdt elementært Kursus i Latin, afsluttet med en Tillægsprøve i Faget (en analog Tillægsprøve findes i Latin for Tandlæger og Farmaceuter).

Det *filosofiske Fakultet* fandt ligesaa lidt som tidligere Anledning til at forlange nogen Tillægsprøve i de Fag, der henhører under det.

Det *matematisk-naturvidenskabelige Fakultet* fandt ej heller Grund til Tillægsprøver. For Matematikens og Fysikens Vedkommende, med Hensyn til hvilke Fag der nærmest kunde tænkes paa en Tillægsprøve for Studenter af de sproglige Retninger, bemærkede Fakultetet følgende: Ved Undervisningen i de to nævnte Fag maa der, paa tilsvarende Maade som hidtil, vel forudsættes de Kundskaber, som skal erhverves i Gymnasiets matematisk-naturvidenskabelige Afdeling; men til Indretning af særlige Kursus, som skulde bibringe Studenter, der har gennemgaaet Gymnasiets to andre Afdelinger, de for Studiet af Matematik og Fysik nødvendige Forudsætninger, vil der ej heller nu være Anledning. Antallet af slige Studerende vil næppe blive stort, og de maa selv kunne finde anden Lejlighed til at skaffe sig de nævnte Forudsætninger. De kan navnlig henvises til de Kursus til Adgangseksamen, som holdes ved Polyteknisk Læreanstalt, og kan, om ønskeligt til *egen* Betyggelse, underkaste sig denne Eksamen. For Universitetet vil der dog ikke være Grund til at fordre denne Prøve, da Kandidaterne med selve Embedseksamen ogsaa skal prøves i Elementerne.

Konsistorium udbad sig derefter det filosofiske Fakultets Ytringer over de af det theologiske, det rets- og statsvidenskabelige og det lægevidenskabelige Fakultet fremsatte Forslag, og efter at Sagen havde været forhandlet mellem Lærerne i de klassiske Sprog udtalte det *filosofiske Fakultet* den 23. April 1907 følgende:

»Det maa slaas fast, at Afholdelsen af saadanne Kursus ligger ganske udenfor de filologiske Læreres Embedspligt. Ikke desto mindre er disse, i Betragtning af, at Faget for Tiden er repræsenteret af 2 ekstraordinære Lærere foruden de to ordentlige Professorer, villige til foreløbigt, saa længe dette Forhold vedvarer, at prøve paa at besørge denne Undervisning indenfor visse Grænser og paa visse Betingelser. Naturligvis maa de først og fremmest passe deres eget Fag, og heri maa den ny Undervisning ikke gøre noget Skaar. De kan ikke paatage sig den rent elementære Undervisning, men maa kræve, at Deltagerne i de nævnte Kursus i det mindste møder

med saa megen Kundskab i Latin, som kræves til Latinprøven i IV. Mellem-skoleklasse, og forbeholde sig Ret til at afvise dem, der ikke opfylder denne Fordring. Paa disse Vilkaar tror de filologiske Lærere det muligt at indrette en hensigtsmæssig Latinundervisning for *juridiske* og *medicinske* Studerende, som formentlig for *begges* Vedkommende bør afsluttes med en Prøve. Da det maa anses for ubetinget rigtigt, at der læses Litteraturværker, som knytter sig nær til de paagældende Studenters Fagstudium, vil to, i det væsentlige adskilte, Kursus blive nødvendige, som tænkes afholdte, naar et passende Antal Deltagere melder sig (dog højst hvert andet Aar), med 4 ugentlige Timer for hvert Kursus gennem to Semestre.

Arbejdet hermed vil blive saa stort, at de filologiske Lærere ikke desforuden tør paatage sig den ønskede Undervisning for de *theologiske* Studerende, især da denne nødvendigt vil faa et betydeligt større Omfang; skal den, som det maa anses for ønskeligt, ogsaa her knyttes til Fagstudiet, vil paa Grund af Teksternes (især de betydeligere Kirkefædres Værker) større Vanskelighed et Kursus som det ovennævnte langt fra være tilstrækkeligt. Det hensigtsmæssigste vilde være at ansætte en særlig Docent til denne Undervisning under det filosofiske Fakultet, og en saadan kunde da ogsaa naturligt overtage Latinundervisningen for medicinske og juridiske Studenter, saa at de filologiske Lærere i det højeste kom til at deltage i Eksamen. Denne Udvej vil man i alle Tilfælde blive nødt til at slaa ind paa, hvis de filologiske Læreres Antal med Tiden bliver indskrænket til de to ordentlige Professorer, eller hvis Undervisningen for de medicinske og juridiske Studenter skulde faa et uventet stort Omfang. Vil man ikke ansætte en saadan Docent, maa de theologiske Studerende henvises til som hidtil at erhverve sig de nødvendige Kundskaber i Latin og Græsk ved privat Manuduktion i Overensstemmelse med den almindelige Undervisning i Gymnasiet; i saa Fald bør Tillægseksamen for dem henlægges til Skolerne. Dog skal det bemærkes, at der vistnok med Tiden ved Universitetet vil blive holdt regelmæssige elementære Kursus i Græsk, som da ogsaa vil kunne benyttes af theologiske Studerende.

Derefter indhentede Konsistorium Erklæringer fra det theologiske, det rets- og statsvidenskabelige og det lægevidenskabelige Fakultet over det af det filosofiske Fakultet fremsatte Forslag. Det *theologiske Fakultet* udtalte: »Tillægsprøver vil efter den nye Skolelovs Ikrafttræden utvivlsomt komme til at faa en langt større Betydning for det theologiske Fakultet end hidtil, da kun ganske faa Studerende af den matematiske Afdeling har studeret Theologi, medens det tør antages, at i Fremtiden langt flere, navnlig fra den nysproglige Afdeling, vil gøre det uden fra Eksamen artium at medbringe de fornødne Sprogkundskaber. Hvis disse, som det tør antages ret talrige, Studerende da skal henvises til ved privat Manuduktion at faa disse Sprogkundskaber, vil det blive en for dem meget dyr Uddannelse, der vil friste til i kortest mulige Tid at erhverve de allernødtørftigste Kundskaber — til Skade for og Forlængelse af det egentlige theologiske Studium — og formodentlig vil afholde en Del Studerende, som i øvrigt maatte have Lyst dertil, fra at studere Theologi og derved vanskeliggøre den tilstrækkelige Tilgang af Studerende til Fakultetet. Hvis oven i Købet, som i det filosofiske Fakultets Skrivelse forudsat, Tillægseksamen i saa Fald bør tages ved Skolerne og med samme Fordringer som ved Eksamen artium, vil de

paagældende Studerende gaa glip af den Fordel, som det vilde være gennem et særligt Kursus, beregnet netop paa theologiske Studerende, at faa den fornødne sproglige Uddannelse.

Et saadant særligt Kursus med tilhørende Prøve maa Fakultetet anse for i højeste Grad ønskeligt; om det end ikke vilde mene, at Læsning af Kirkefædrenes Skrifter *behøvede* at indgaa deri, vilde dog Valget af Litteratur paa anden Maade kunne komme det theologiske Studium virkelig til gode. Da det filosofiske Fakultet udtaler, at det ikke har nogen Pligt til at overtage Forberedelsen til og Afholdelsen af de omhandlede Tillægs-eksaminer, og at det med de forhaandenværende Lærerkrafter ikke tør paatage sig at gøre det, maa Fakultetet saa indtrængende, som det er muligt, anbefale, at det filosofiske Fakultet ved Ansættelsen af en særlig Docent sættes i Stand til regelmæssigt at give den omtalte supplerende Undervisning med tilhørende Prøver, hvilket vil være af stor Betydning for de Studerende med Hensyn saavel til Bekostningen ved som til Kvaliteten af den nævnte Undervisning.

Med Hensyn til den nærmere Ordning skal Fakultetet — foruden at henvise til sin Skrivelse af 2. Marts d. A. — tillade sig at fremsætte nogle Bemærkninger angaaende Tillægsprøven i Græsk, den vigtigste af de to Tillægsprøver. Til denne bør være gennemgaaet — foruden en Elementar-bog — ca. 150 Sider (Teubner) af græsk Prosa; der maa af Eksaminanderne kræves Sikkerhed i Formlæren og det vigtigste af Syntaksen. Af Litteraturhistorie og Antikviteter vil de Studerende formodentlig have tilegnet sig det fornødne gennem Undervisningen i Oldtidskundskab i Gymnasiet, saa at der ikke vil blive Tale om disse Fag ved Tillægsprøven, og formentlig vil det ligeledes ikke være fornødent ved Tillægsprøven at kræve Real-kommentar til det læste Penum, om end en saadan maa forudsættes givet i Undervisningen. Hvad Længden af det omhandlede Kursus angaar, vilde Fakultetet anse det for at være af stor Vigtighed, om det kunde tilende-bringes paa to Semestre, selv om det skulde nødvendiggøre 6 Timers ugentlig Undervisning — fremfor et 3 Semestres Kursus, antagelig med 4 Timers ugentlig Undervisning; Fakultetet maatte nemlig lægge megen Vægt paa, at der hvert Aar i September kunde begynde et Kursus; og et 3 Semestres Kursus vilde da, foruden at det forsinkede de Studerendes egentlige theologiske Studium, frembyde den Vanskelighed, at der samtidig maatte undervises to Hold Studerende i Efteraarshalvaaret.

Det *rets- og statsvidenskabelige Fakultet* meddelte, at det med Tak modtog det filosofiske Fakultets imødekommende Tilbud om indenfor visse Grænser og paa visse Betingelser at ville prøve paa at besørge den for Studenter af den matematisk-naturvidenskabelige Retning, der forbereder sig til den fuldstændige juridiske Embedseksamen, fornødne Undervisning i Latin, samt at det ogsaa, hvis det filosofiske Fakultet fastholdt Ønsket om, at denne Undervisning afsluttes med en Prøve, vilde kunne bøje sig for dette Ønske.

Det *lægevidenskabelige Fakultet* udtalte, at det maatte anse en Tillægs-eksamen i Latin nødvendig for saadanne lægevidenskabelige Studerende af den matematisk-naturvidenskabelige Retning, som efter den nye Undervisningsplan for Gymnasiet ganske vil komme til at mangle Kundskaber i Latin. Hvad Fordringerne ved denne Tillægs-eksamen i Latin angaar, mente Fakultetet, at disse bør være af samme Art og Omfang som ved

Mellemskole-Eksamen i Latin. Oprettelsen af et Kursus i Latin for medicinske Studenter ved Læsning af latinske lægevidenskabelige Forfattere mente Fakultetet derimod ikke at kunne anse for paabudt af Omstændighederne, hvorfor man med Tak gav Afkald paa det filosofiske Fakultets Tilbud om Afholdelse af et saadant Kursus som nævnt i dets Skrivelse af 23. April 1907.

Det *filosofiske Fakultet* kunde imidlertid hverken paatage sig en saadan rent elementær Undervisning, som det lægevidenskabelige Fakultet ønskede, eller en saa omfattende, som det theologiske ansaa for nødvendigt. Det anbefalede derfor i Skrivelse af 20. November 1907, at der til denne Undervisning antoges en Lærer udenfor Universitetet, som da naturligt ogsaa maatte overtage Latinundervisningen for Jurister.

Konsistorium, der allerede under 18. Juni 1907 foreløbig havde gjort Indberetning til Ministeriet om de forskellige Fakulteters Stilling til Spørgsmaalet om Tillægsprøver, gjorde derefter under 9. December 1907 Indstilling til Ministeriet om, at der til den paagældende Undervisning antoges en Lærer — eventuelt flere Lærere — der tænktes lønnet i Forhold til Tilmærnes Antal. Man forment, at Undervisningen burde være gratis, kun at der for den rent elementære Undervisning i Latin, der vil være nødvendig for dem, som ikke har læst Latin i Skolen, burde erlægges et moderat Vederlag af Studenterne. Kun for Medicinernes Vedkommende kunde Mellemskolens Latinprøve overflødiggøre den ovennævnte Undervisning. Samtidig meddelte *Konsistorium*, at det til eventuelle Forhandlinger om Sagens nærmere Ordning havde nedsat et Udvalg.

Ministeriet meddelte imidlertid i Skrivelse af 20. s. M., at det ikke saa sig i Stand til at søge en Bevilling til Honorar for en eller flere saadanne Lærere, idet de paagældende Prøver, ved hvilke Fordringerne og Pensaaopgivelserne vilde blive adskilligt mindre end dem, der stilles ved Eksamen paa den klassisk-sproglige Linie, formentlig uden forøgede Udgifter vilde kunne afholdes ved saadanne fuldstændige højere Almenskoler, der giver Undervisning paa den klassisk-sproglige Linie eller efter Omstændighederne tillige ved dem, der giver Undervisning paa den ny-sproglige Linie. Ministeriet udbad sig tillige paa ny Meddelelse om, hvilke Tillægsprøver der maatte være fornødne, samt Indholdet og Omfanget af de Krav, der vil være at stille ved disse Prøver.

Konsistorium udtalte derefter i Overensstemmelse med en af det ovennævnte Udvalg afgivet Indstilling under 28. Januar 1908 følgende:

»Det *filosofiske* og det *mathematisk-naturvidenskabelige Fakultet* ønsker ligesom hidtil ingen Tillægsprøver.

Heller ikke det *juridiske Fakultet* fordrer nogen særlig Prøve, men anmoder om, at Skolerne maa blive gjort opmærksomme paa, at der ved juridisk Eksamen forudsættes Færdighed i at læse udvalgte, i Forvejen gennemgaaede Stykker af Corpus juris, og at Mellemskolens Latinundervisning ikke kan anses for en tilstrækkelig Forberedelse hertil.

Det *lægevidenskabelige Fakultet* forlanger, hvis Mellemskoleeksamens Latinprøve ikke er taget i Skolen (ved Mellemskolens Slutning eller senere), en dertil svarende Tillægsprøve.

Det *theologiske Fakultet* kræver for Studenter af den mathematiske Retning en Tillægseksamen i Latin, hvortil der maa opgives mindst 120

(Teubner) Sider Prosa, og en Tillægseksamen i Græsk, hvortil opgives mindst 120 Sider attisk og senere Prosa. Samme Tillægseksamen i Græsk kræves ogsaa for Studenter af den ny-sproglige Retning.

Hertil skal man i Tilslutning til Konsistoriums Skrivelse af 9. December 1907 tillade sig at knytte følgende Bemærkninger.

Naar Ministeriet udtaler, at Tillægsprøverne kan henlægges til Skolerne, mener man deri at maatte se en Tilkendegivelse af, at Forberedelsen til dem tænkes overladt til vedkommende Studenter private Initiativ. Herved nærer man ingen Betænkelighed for den Latinprøves Vedkommende, hvormed det lægevidenskabelige Fakultet mener at kunne nøjes; Undervisningen dertil kan besørges af enhver Latinlærer og kan saaledes ikke blive synderlig kostbar, og desuden byder Planen for Mellemskolen en bekvem Adgang til at undgaa en saadan Tillægsprøve. Derimod vilde man meget beklage, om det ikke skulde være muligt at gennemføre den i Konsistoriums ovennævnte Skrivelse antydede Reform for de to andre Fakulteters Vedkommende.

Erfaringerne fra de hidtilværende Tillægsprøver gaar ud paa, at Forberedelsen til dem gennemgaaende er meget overfladisk og i enhver Henseende utilfredsstillende, og at den udelukkende føles som en Byrde af de Studerende. Dette kan næppe blive anderledes, uden ved at disse Prøver sættes i en nærmere Forbindelse med vedkommende Fagstudium, derved at der i Valget af Pensum tages et vist Hensyn til dette. Men naar der saaledes, i det mindste for en Del, skal læses Tekster af theologisk og juridisk Indhold, stiller Undervisningen ret store Krav til Læreren og vil derfor blive dyr. Desuden kan den ny Skoleordning med dens Valg mellem tre Retninger og særligt den Omstændighed, at ikke alle Skoler har alle tre Retninger, let føre til, at Valget af Retning ikke kommer til at svare til det senere valgte Studium, og Antallet af Studerende, der vil behøve Tillægsprøver, vil antageligt blive betydeligt større end under de nuværende Forhold. Det synes derfor billigt, at Staten sørger for at raade Bod paa de Vanskeligheder, der herved opstaar for de Studerende, ved at aabne dem en regelmæssig og gratis Adgang til den for deres Embedsstudium nødvendige Tillægsundervisning (i Latin dog kun, for saa vidt den gaar ud over Mellemskoleprøven).

Særligt nærer det theologiske Fakultet Bekymring for, at Tilgangen af theologiske Studerende skal hemmes, hvis Undervisningen til de nødvendige, ret omfattende Tillægsprøver skal bekostes af de Studerende selv. Men ogsaa det juridiske Fakultet ønsker i høj Grad den Garanti, som ligger i, at Undervisningen foregaar under Universitetets Kontrol.

Konsistorium maa derfor paa ny indtrængende andrage om, at der søges tilvejebragt de nødvendige Midler til, at den nævnte Undervisning kan gives uden Udgift for de Studerende af en dertil antagen Lærer.

Denne Undervisning bør formentlig henlægges under det filosofiske Fakultet, som forventer at blive hørt baade med Hensyn til den nærmere Ordning og med Hensyn til Valget af Lærer. Denne tænkes af Hensyn til Undervisningens endnu usikre og i hvert Fald meget vekslende Omfang foreløbigt lønnet pr. Time.

Under 28. Februar 1908 blev derefter udstedt følgende *kgl. Anordning angaaende de Tillægsprøver* ved den polytekniske Læreanstalt og

Universitetet, som er fornødne for dem, der efter bestaaet Studentereksamen vil indtræde som Eksaminander ved ovennævnte Lærestalt eller indstille sig til de forskellige Universitetseksaminer:

§ 1.

Studenter af den klassisk-sproglige Linie og den nysproglige Linie, der ville indtræde som Eksaminander ved den polytekniske Lærestalt, maa forinden bestaa Lærestaltens Adgangseksamen.

§ 2.

Studenter af den nysproglige Linie, der ville indstille sig til Eksaminer under det teologiske Fakultet, maa underkaste sig en Tillægsprøve i Græsk, til hvilken der maa opgives mindst 120 (Teubner-) Sider attisk og senere Prosa.

Studenter af den matematisk-naturvidenskabelige Linie, der ville indstille sig til Eksaminer under det teologiske Fakultet, maa underkaste sig saavel den ovenfor nævnte Tillægsprøve i Græsk som en Tillægsprøve i Latin, til hvilken der maa opgives mindst 120 (Teubner-) Sider Prosa.

§ 3.

Studenter af den matematisk-naturvidenskabelige Linie, der ville indstille sig til Eksaminer under det lægevidenskabelige Fakultet, maa, for saa vidt de ikke have bestaaet Prøven i Latin ved Mellemskoleeksamen, underkaste sig den i kongelig Anordning af 7. Februar 1907 angaaende Latinprøven ved Optagelse i Gymnasiets klassisk-sproglige Linie og nysproglige Linies 1ste Klasse foreskrevne Prøve.

§ 4.

I øvrigt har enhver, der har bestaaet Studentereksamen, Adgang til uden Tillægsprøve at indstille sig til de forskellige Universitetseksaminer. Studenter af den matematisk-naturvidenskabelige Linie have endvidere Ret til uden Tillægsprøve at indtræde som Eksaminander ved den polytekniske Lærestalt.

§ 5.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet bemyndiges til at fastsætte de nærmere Bestemmelser, som maatte være nødvendige for Gennemførelsen af denne Anordning.

I Cirkulære af 23. Marts 1908 anmodede Ministeriet endvidere samtlige Rektorer og Bestyrere af fuldstændige højere Almenskoler om i paakommende Tilfælde at ville henlede Opmærksomheden paa

at der ved den fuldstændige juridiske Embedseksamen forudsættes Færdighed i at læse udvalgte, i Forvejen gennemgaaede Stykker af Corpus juris, og at Mellemskolens Latinundervisning ikke kan anses for en tilstrækkelig Forberedelse hertil;

at den i Anordningens § 3 omhandlede Prøve i Latin for Studenter af den matematisk-naturvidenskabelige Linie, der vil indstille sig til Eksaminer under det lægevidenskabelige Fakultet, for saa vidt de ikke har bestaaet Prøven i Latin ved Mellemskoleeksamen, vil kunne tages saavel ved Udgangen af hver af Gymnasiets tre Klasser i hvert Aars Juni—Juli

Maaneder som ogsaa efter bestaaet Studentereksamen, dog inden vedkommende indstiller sig til 1ste Del af lægevidenskabelig Embedseksamen, i sidste Fald ved en hvilken som helst eksamensberettiget fuldstændig højere Almenskole samtidig med Studentereksamen i Juni—Juli Maaneder efter forudgaaende Indmeldelse inden 15. April.

3. Den filosofiske Prøve.

Ved Skrivelse af 11. Oktober 1907 meddelte Ministeriet en Student fra 1907, der af Hensyn til en privat Ansættelse, som han mente at kunne opnaa i Foraaret 1908, havde ansøgt om Tilladelse til at indstille sig til Prøven i December 1907, at der ikke kunde gives ham Tilladelse til at indstille sig før i det tidligste til Paaske 1908.

— Under 9. November 1907 meddelte Ministeriet 3 Studenter fra 1907, der dels af økonomiske Grunde, dels fordi de først i en senere Alder havde begyndt at studere, havde ansøgt om Tilladelse til at indstille sig i Januar 1908, at det ansøgte ikke kunde bevilges, men at man efter Omstændighederne vilde tillade, at de indstillede sig til Prøven i April 1908.

— Samme Tilladelse blev ved Ministeriets Skrivelser af 20. December 1907 og 11. Januar 1908 givet 2 Studenter fra 1907, der ønskede i Sommeren 1908 at indstille sig til 1ste Del af juridisk Embedseksamen. Derimod afslog Ministeriet den 28. Marts 1908 et tilsvarende Andragende fra en Student fra 1907, der ønskede at indstille sig til 1ste Del af juridisk Embedseksamen til Julen 1908. Andragendet var ikke anbefalet af Fakultetet. De 2 førstnævnte Ansøgere havde først i en senere Alder begyndt at studere.

— Ved Skrivelse af 17. December 1907 meddelte Ministeriet en Student fra 1907, der agtede at rejse til Udlandet og der gaa over i praktisk Virksomhed, Tilladelse til at indstille sig i Foraaret 1908.

— Ved Skrivelse afs. D. meddelte Ministeriet en Kvinde, der i 1902 havde bestaaet almindelig Forberedelseseksamen, i 1905 Almuelærerindeeksamen og i 1906 polyteknisk Adgangseksamen, Tilladelse til at indstille sig i Juni 1908 samtidig til den filosofiske Prøve og til Tillægsprøven i skriftlig Dansk, Historie, Fransk og Latin, dog at den af hende eventuelt bestaaede filosofiske Prøve kun blev gyldig, naar Tillægsprøverne bestodes.

— I Henhold til den ved Ministeriets Skrivelse af 27. April 1886 givne Bemyndigelse for Fakultetet, jfr. Univ. Aarb. 1885—86 S. 49, blev det tilladt 3 Studenter fra 1907 paa Grund af Indkaldelse til Militærtjeneste at indstille sig til Prøven i April 1908. Samme Tilladelse blev ved Ministeriets Skrivelse af 9. Novbr. 1907 givet en Student fra 1907, der var begyndt at søge Uddannelse som Officersselev, og som efter endt Adgangseksamen til Officerssskolens næstældste Klasse i Begyndelsen af Marts 1908 skulde af tjene sin Værnepligt.

— Fakultetet gav under 4. Februar 1908 en Student, der ved Tillægs eksamen i Henhold til Bekendtgørelse 22. Maj 1874 i Januar 1908 havde erhvervet akademisk Borgerret, Tilladelse til at indstille sig til Prøven i Sommeren 1908.

4. Forelæsninger og Eksaminer under det theologiske Fakultet.

Et i April 1908 indgivet Andragende fra 45 theologiske Studerende, der alle paatænkte at indstille sig til Embedseksamen i Løbet af de to første

Aar, om, at den mundtlige Eksamination maatte blive udstrakt over 2 Dage — hvilket Andragende af Studenterne var motiveret ved, at Præstationerne i de sidste Fag for mange Eksaminanders Vedkommende lider kendelig under den Træthed og Slappelse, som følger med Anstrengelsen ved Eksaminationen i de foregaaende Fag — blev under 25. s. M. afslaaet af Fakultetet med den Udtalelse, at Fakultetet, efter hvad der forelaa, ikke var tilstrækkeligt overtydet om, at en saadan Ordning vilde være i Eksamenskandidaternes Interesse.*)

5. Forelæsninger og Eksaminer under det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

a. Den fuldstændige juridiske Embedseksamens 2den Del (ældre Anordning).

Under 24. Februar 1908 meddelte Ministeriet en Kandidat, der i Vinteren 1907—08 havde bestaaet Eksamen med Karakteren Non cont., Tilladelse til at indstille sig paany i Sommeren 1908 til 2den Del alene.

— Samme Tilladelse meddeltes ved Ministeriets Skrivelse af 10. Marts 1908 2 Kandidater, der i Vinteren 1907—08 havde bestaaet Eksamen med henholdsvis Haud illaud. og Non cont.

— I Henhold til den Fakultet ved Bekendtgørelse 4. December 1902 III. B. givne Bemyndigelse gav Fakultetet under 24. Oktober 1907 en Kandidat Tilladelse til atter at indstille sig i Sommeren 1908 i Stedet for i Vinteren 1907—08.

b. Overgangseksamen i Henhold til kgl. Anordning 1. December 1902.

Fakultetet bevilgede under 26. Marts 1908 et Andragende fra en Kandidat om Tilladelse til paany at indstille sig til 2den Del i Sommeren 1908 i Stedet for i Vinteren 1907—08.

c. Statsvidenskabelig Eksamen.

Ved Skrivelse af 4. Marts 1908 udtalte Ministeriet, at det ganske kunde tiltræde den af det rets- og statsvidenskabelige Fakultets Notarius, Professor P. J. Jørgensen fremsatte, af Fakultetet og Konsistorium tiltraadte Opfattelse, at Henvisningen i Anordning 27. December 1904 om Indretningen af den statsvidenskabelige Eksamen § 5, 2det Stk., til de i Bekendtg. 4. December 1902 om de juridiske Eksaminer II. A., 1ste Membrum, givne Regler for Karakterberegningen maa forstaas saaledes, at den i Bekendtgørelsen fastsatte Bortkastelse eller Forhøjelse af Brøken ved Fastsættelsen af en Karakter kun skal finde Sted en Gang, nemlig ved den endelige Beregning af den Karakter, som skal indføres i Eksamensprotokollen.

— I Skrivelse af 12. Maj 1908 bifaldt Ministeriet i Overensstemmelse med den af Konsistorium i Tilslutning til Fakultetet gjorde Indstilling, at der for Fremtiden ved den statsvidenskabelige Eksamen for Protokolførsel ved Eksamens mundtlige Del udbetales Protokolføreren 12 Kr. for hver enkelt Kandidat.

d. Juridisk Eksamen for Ustuderede.

Ved kgl. Anordn. 2. August 1907 § 1 bestemtes: »Enhver, der har bestaaet Realeksamen eller den dermed ligestillede Pigeskoleeksamen, har

*) Univ. Aarb. 1903—04 S. 882.

Ret til at indstille sig til juridisk Eksamen for Ustuderede«. Af Fakultetet var det i en af Ministeriet forlangt Erklæring af 28. November 1906 udtalt, at Fakultetet, »der allerede anser den nugældende Ordning, hvorefter den almindelige Forberedelseseksamen giver Adgang til den juridiske Eksamen for Ustuderede, for kun at fyldestgøre Mindstemaale af de Fordringer, der bør stilles i saa Henseende, indtrængende maa tilraade, at Adgangen til den juridiske Eksamen for Ustuderede fremtidig betinges af Realeksamen«.

6. Forelæsninger og Eksaminer under det lægevidenskabelige Fakultet.

Efter Fakultetets Indstilling — fremsendt med Konsistoriums Skrivelse af 21. Februar 1908 — bifaldt Ministeriet under 13. Juni 1908 følgende Ændring i Studieplanen for 1. Del af lægevidenskabelig Embedseksamen: »De Studerende har Ret (men ikke Pligt) til at tage den praktiske Prøve i Kemi efter Afslutningen af de kemiske Øvelser i Slutningen af et Efteraarssemester, saafremt Prøven ikke tages sammen med de øvrige Fag, hvis Stilling ikke indtil videre forandres. Vil en Studerende tage den praktiske Prøve i Kemi om, hvilket kan ske et Aar efter at den 1ste Prøve er aflagt eller sammen med Prøven i de øvrige Fag, maa han have Lov til at gaa paa Laboratoriet udenfor de sædvanlige bestemte Semestre«.

Fakultetet udarbejdede derefter den nedenstaaende, i Juli 1908 daterede »Studieplan for Fagene til 1ste Del af lægevidenskabelig Embedseksamen«, der fremtidig skulde være gældende i Stedet for den i Juni 1903 udsendte*):

Det tilraades de lægevidenskabelige Studerende i Løbet af de første seks Semestre af deres Studietid at følge Undervisningen i *Anatomi, Fysiologi, Fysik* og *Kemi* i Overensstemmelse med nedenstaaende Skemata, da det under de nuværende Forhold vil være forbundet med stor Vanskelighed at skaffe alle Studenter Plads ved de lovbefaalede Kurser indenfor en rimelig Tidsgrænse, naar den her angivne Rækkefølge fraviges.

Indtegningen til de mediko-fysiske og de kemiske Øvelser finder Sted paa Universitetets kemiske Laboratorium, til Øvelserne i mikroskopisk *Anatomi*, *Dissektion* og *fysiologisk Kemi* paa det kirurgiske Akademi. Tiden for Indtegningen vil blive nærmere angiven ved Opslag.

Eksaminationen i *Anatomi* og *Fysiologi* falder i December og Maj Maaned.**)

De Studerende har Ret (men ikke Pligt) til at tage den praktiske Prøve i Kemi efter Afslutningen af de kemiske Øvelser i Slutningen af et Efteraarssemester, saafremt Prøven ikke tages sammen med de øvrige Fag, hvis Stilling ikke indtil videre forandres.

Vil en Studerende tage den praktiske Prøve i Kemi om, hvilket kan ske et Aar efter at den 1ste Prøve er aflagt eller sammen med Prøven i de øvrige Fag, maa han have Lov til at gaa paa Laboratoriet udenfor de sædvanlige bestemte Semestre.

I. Oversigt over de nedenfor nævnte praktiske Øvelsers Varighed og Omfang.

- a) *Mediko-fysiske Øvelser*: 1 Semester 1 Gang ugentlig Kl. 12—3.
- b) *Kemiske Øvelser*: 3 Semestre, nemlig 2det Semester 2 Gange ugentlig

*) Univ. Aarb. 1902—03 S. 500.

**) Se nedenfor S. 162.

Kl. 12—3, 3die Semester 3 Gange ugentlig Kl. 12—3, og eventuelt 6te Semester 1 Gang ugentlig Kl. 12—3.

- c) *Mikroskopisk Anatomi*: 1 Semester 2 Timer ugentlig (Tirsdag Kl. 10—12).
- d) *Dissektion*: Hver Søndag Kl. 9—4 i Løbet af en Vintermaan.
- e) *Fysiologisk Kemi*: 1 Semester 2 (à 3) Gange ugentlig Kl. 12—3.
- f) *Obligatorisk Kursus i Titreranalyse*: 3die Semester, 2 Gange ugentlig i 1/2 Semester.

II. Den anbefalede Ordning af Studiet i 1ste—6te Semester.

1ste Semester: 1. Indledende biologiske Forelæsninger. 2. Eksaminatorier over systematisk Anatomi. 3. Forelæsninger over Fysik. 4. Medikofysiske Øvelser 1 Gang ugentlig. 5. Forelæsninger over uorganisk Kemi.

2det Semester: 1. Eksaminatorier over systematisk Anatomi. 2. Forelæsninger og Eksaminatorier over Fysik. 3. Forelæsninger over organisk og Eksaminatorier over uorganisk Kemi. 4. Kemiske Øvelser 2 Gange ugentlig.

3die Semester: 1. Forelæsninger og Eksaminatorier over systematisk og topografisk Anatomi. 2. Forelæsninger og Eksaminatorier over Fysiologi. 3. Eksaminatorier over organisk Kemi 3 Gange ugentlig. 4. Kemiske Øvelser 3 Gange ugentlig.

4de Semester: 1. Forelæsninger og Eksaminatorier over systematisk og topografisk Anatomi. 2. Mikroskopiske Øvelser 2 Timer ugentlig (for Halvdelen af de Studerende). 3. Forelæsninger og Eksaminatorier over Fysiologi. 4. Fysiologisk-kemiske Øvelser 2 (à 3) Gange ugentlig (for Halvdelen af de Studerende).

5te Semester: Som *4de Semester*; dog skal de Studerende, der i det foregaaende Semester har gennemgaaet de fysiologisk-kemiske Øvelser, have *Dissektions-Øvelser* (for saa vidt Materiale haves) i en af Maanederne November, December eller Januar.

6te Semester: 1. Forelæsninger og Eksaminatorier over systematisk og topografisk Anatomi. 2. Forelæsninger og Eksaminatorier over Fysiologi. 3. Dissektions-Øvelser i en af Maanederne Januar, Februar eller Marts for de Studerende, der ej har dissekeret i 5te Semester. 4. Eventuelt kemiske Øvelser 1 Gang ugentlig.

III Foreløbigt Forelæsnings-Skema.

(Ang. de praktiske Øvelser se under I.)

	Mandag.	Tirsdag.	Onsdag.	Torsdag.	Fredag.	Lørdag.
9—10		Fysiologi.	Fysiologi.	Fysiologi.		Fysiologi.
10—11	Fysik.		Anatomi.	Anatomi.	Fysik.	Fysik.
11—12	Kemi.	Kemi.	Kemi.	Kemi.	Kemi.	Anatomi.

De Studerendes Opmærksomhed henledes paa det hensigtsmæssige i:

1. at læse den systematiske Anatomi kursorisk igennem i Løbet af de to første Semester;

2. at opfriske deres fysiske og kemiske Kundskaber efter Tid og Lejlighed i Løbet af 4de—6te Semester;
3. det *anatomiske* Lærestof tænkes i det væsentlige gennemgaaet i Løbet af fem Semestre,
det *fysiologiske* Lærestof i tre—fire Semestre,
det *fysiske* Lærestof i to Semestre,
det *kemiske* Lærestof i to Semestre;
4. Professoren i Fysiologi forbeholder sig *eventuelt* at holde Øvelser *tre* Gange ugentlig;
5. de fire kemiske Øvelsesdage, som nogle af de Studerende eventuelt vil miste i 6te Semester paa Grund af Dissektionsøvelserne, vil de kunne faa erstattede ved nogle Uger at gaa to Gange paa Laboratoriet.

— Under 17. Juni 1908 bifaldt Ministeriet, at Eksaminationen i Fagene, Anatomi, Fysiologi og Farmakologi til 1ste Del af lægevidenskabelig Embedseksamen foregaar i Maanederne December og Maj i Stedet for i Januar og Juni, saaledes at denne Ordning indførtes til December 1908. Ordningen var foreslaaet af Fakultetet i Henhold til nedenstaaende Andragende af 14. April 1908:

»Undertegnede Professorer i Fysiologi, Anatomi og Farmakologi under det lægevidenskabelige Fakultet tillader sig herved at andrage det høje Ministerium om Tilladelse til, at Eksaminationen i vore ovennævnte Fag til 1ste Del af den lægevidenskabelige Embedseksamen maa foregaa i Maanederne December og Maj, i Stedet for i Januar og i Juni — altsaa samtidig med Forelæsninger og Øvelser, idet Eksamen kan afholdes i Eftermiddagstimerne uden at komme i Kollision med Undervisningen i vore Fag. Af Hensyn til de Studerende tænker man, at denne Ordning skulde indføres først til December 1908; Eksamen vilde altsaa kun komme c. 1 Maaned tidligere end hidtil.

De Grunde, som specielt for vore under det lægevidenskabelige Fakultet sorterende Fag taler for en saadan Ordnings Hensigtsmæssighed, skal man tillade sig at fremsætte i det følgende:

1. Eksaminandernes Antal er i de senere Aar steget ganske overordentligt, saaledes at man var oppe paa 76 sidste Eksamenstermin, og dette Forhold vil i en længere Aarrække næppe væsentlig forandres, naar Hensyn tages til Tilgangen af medicinske Studerende, som ligeledes er i stadig Stigning og for Tiden er over 100 aarlig (Efteraaret 1907 indmeldtes 109 nye medicinske Studenter). Med et saa stort Antal strækker Eksamen sig over 1 Maaned, saaledes endte den i dette Semester først den 12. Februar 1908.

2. Disse Forhold medfører, at for os, der tillige har Instituter at bestyre, hvis Drift lægger lige saa meget Beslag paa vor Tid og Arbejde under Eksamen som i Semestret, er det efterhaanden blevet umuligt (som i tidligere Tid) at have i det mindste en Del af Maanederne Januar og Juni til vor Disposition *dels* og *navnlig* som Forberedelsestid til det kommende Semesters Forelæsninger og Øvelser og til Forberedelse af Institutets Undervisningsarbejde, *dels*, hvad der ligesaa er af største Vigtighed, til samlet videnskabeligt Arbejde, eventuelt til Besøg paa fremmede Instituter.

Under de nuværende Forhold savnes en saadan Tid ganske, og for at en videnskabelig Undervisning i Længden skal kunne opretholdes og følge med Tiden, er det ganske nødvendigt, at vedkommende Professor i et Fag maa kunne paaregne nogen Tid af Aaret, hvor han ved selvstændigt Arbejde og Studium kan holde sig à jour med sin Videnskabs Fremskridt og foretage Tilrettelægningsen af disse for Undervisningen i det kommende Semester.

En Ordning som den foreslaaede, der som nævnt ikke kan kollidere med Undervisningen, vil derfor være af største Betydning.

— Ved Skrivelse af 6. December 1907 meddelte Ministeriet Tilladelse til, at Eksamen i Operation, til hvilken Materiale da forelaa, afholdtes i December Maaned 1907, i Stedet for i Januar Maaned 1908.

— Ved Skrivelse af 1. Juli 1908 overdrog Ministeriet Dr. med. P. N. Hansen Hvervet som Censor ved den lægevidenskabelige Embedseksamen i Vinteren 1908—09.

— Ved Skrivelse af 29. Januar 1908 meddelte Ministeriet en Student, der under den skriftlige Prøve ved 2den Del af den lægevidenskabelige Embedseksamen i December 1907 ikke besvarede Opgaven i Retsmedicin, Tilladelse til at maatte indstille sig paany til Eksamens 2den Del i Sommeren 1908. I Fakultetets Erklæring af 24. s. M. var det udtalt, at man efter de foreliggende Forhold kunde gaa ud fra, at han havde været i en sygelig nervøs Tilstand, da han afleverede Opgaven i Retsmedicin ubesvaret.

7. Forelæsninger og Eksaminer under det filosofiske Fakultet.

Ved Skrivelse af 7. Maj 1908 bemyndigede Ministeriet Fakultetet til uden speciel Tilladelse for hvert enkelt Tilfælde at kunne tilkalde midlertidig Docent i tysk Sprog og Litteratur, Dr. phil. Chr. Sarauw til at medvirke ved Eksaminer, Doktordisputater og Bedømmelser af Prisafhandlingerne under Fakultetet.

— Om Bemyndigelse for Fakultetet til at tilkalde Docent, Dr. Grønbech til Eksaminer, se foran S. 116.

— Ved Skrivelse af 5. Oktober 1907 meddelte Ministeriet en Stud. mag — der var Student fra 1898, og som i Januar 1906 havde taget Fransk som Hovedfag til Skoleembedseksamen samt i Sommeren 1907 Tysk som Bifag, medens hun paa Grund af Sygdom ikke saa sig i Stand til at tage Eksamen i det andet Bifag, Engelsk, hvortil hun havde indstillet sig — Tilladelse til i Vinteren 1907—08 at maatte tage Eksamen i Bifaget Engelsk med Bibeholdelse af Eksamenskarakteren i Bifaget Tysk.

8. Forelæsninger og Eksaminer under det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Professor emer., Dr. Thiele fungerede i Eksamensterminen Januar 1908 som Eksaminator i de under Professor astronomiæ hørende Fag, se foran S. 119.

— Ved Skrivelse af 11. Juni 1908 meddelte Ministeriet Fakultetet Bemyndigelse til under Professor, Dr. Jul. Petersens Orlov at overdrage det Professoren normalt paahvilende Eksamensarbejde til Docent, Dr. Niels Nielsen.

— Under 25. Marts 1908 approberede Ministeriet Valget af de efternævnte Censorer og Suppleanter ved Skoleembedseksamen for de to kom-

mende Eksamensterminer: i Mathematik Professor, Dr. Juel, Dr. phil. Heegaard og som Suppleant Dr. phil. Møllerup, i Fysik Professor Prytz, Overlærer Jul. Petersen, Herlufsholm, og som Suppleant Professor Ellinger, i Kemi Professor, Dr. Odin Christensen, Professor, Dr. S. Sørensen og som Suppleant Professor A. Christensen ved farmaceutisk Lærestanstalt, i Astronomi Mag. Hjort, Observator Pechüle og som Suppleant Dr. phil. Burrau, i Botanik Mag. Raunkiær, Docent, Dr. Kolderup-Rosenvinge og som Suppleant Professor, Dr. V. A. Poulsen, i Zoologi Mag. Raunkiær, Inspektør Levinsen og som Suppleant Adjunkt Stockmarr, i Geologi Inspektør Levinsen, Docent J. P. J. Ravn og som Suppleant, Overlærer Christensen, Roskilde, i Geografi Mag. Raunkiær, Overlærer Christensen, Roskilde, og som Suppleant Adjunkt Stockmarr.

— Ved Skrivelse af 19. Marts 1908 bemyndigede Ministeriet Fakultetet til at overdrage Professor ved den polytekniske Lærestanstalt Kr. Prytz at medvirke ved en Magisterkonferens i Stedet for Universitetets Professor i Fysik, Dr. C. Christiansen, som var bortrejst.

— Under 23. August 1907 bemyndigede Ministeriet Fakultetet til at lade Assistent ved Universitetets kemiske Laboratorium, Mag. sc. N. Bjerrum holde Forelæsningerne over elementær Kemi for Medicinerne m. fl. i Efteraarshalvaaret 1907. Denne Ordning var indstillet af Fakultetet paa Grund af den ved Professor, Dr. Emil Petersens Død indtrufne Vakance i Professoratet i Kemi. For Forelæsningerne blev der ved Ministeriets Skrivelse af 14. Januar 1908 tillagt Mag. Bjerrum et Honorar af 600 Kr., at afholde af den sparede Begyndelseslønning for August og September 1907 for en Professor i Kemi.

— Under 16. Januar 1908 meddelte Ministeriet Professor i Mathematik ved Universitetet i Helsingfors, Dr. phil. E. Neovius Tilladelse til at afholde offentlige Forelæsninger over Mathematik ved Universitetet i Foraarshalvaaret 1908.

— Under 9. November 1907 meddelte Fakultetet en Kandidat, der agtede paany at indstille sig til Skoleembedseksamen med Mathematik som Hovedfag i Vinteren 1907—08, Tilladelse til at overføre til den nævnte Eksamen den Karakter (ug), han havde faaet ved Prøven i praktisk Kemi i Eksamensterminen 1906—07.

— Under 27. Februar 1908 meddelte Fakultetet en Student, der agtede at indstille sig til Magisterkonferens i Naturhistorie med Botanik som Hovedfag og Plantefysiologi som Speciale, Tilladelse til at udsætte Prøven i kvantitativ, uorganisk Analyse, dog at den udsatte Prøve skulde aflægges senest et Aar efter den øvrige Del af den kemiske Prøve.

— Under 21. Marts 1908 meddelte Fakultetet en Student, der agtede at indstille sig til Magisterkonferens i Astronomi, Fritagelse for den praktiske Prøve i Kemi og for under Mathematik at opgive rationel Mekanik under Forudsætning af, at Fakultetet fandt hans Opgivelser i Hovedfaget tilstrækkelig fyldige til at give Vederlag for de nævnte Lettelser, samt at de omfattede det væsentlige af, hvad han skulde opgive i rationel Mekanik under Mathematik.